

Відомості про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти Національний університет біоресурсів і природокористування України

Освітня програма 16951 Туризм

Рівень вищої освіти Бакалавр

Спеціальність 242 Туризм

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію. Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID ідентифікатор

ВСП відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО заклад вищої освіти

ОП освітня програма

Загальні відомості

Інформація про ЗВО

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДБО	7
Повна назва ЗВО	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Ідентифікаційний код ЗВО	00493706
ПІБ керівника ЗВО	Ніколаєнко Станіслав Миколайович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	https://nubip.edu.ua/

ID освітньої програми в ЄДБО 16951

Назва Туризм

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Спеціальність 242 Туризм

Спеціалізація відсутня

Рівень вищої освіти Бакалавр

Тип освітньої програми освітньо-професійна

Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня) повна загальна середня освіта, ОКР «молодший спеціаліст»

Структурний підрозділ кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

Інші структурні підрозділи залучені кафедри: економічної теорії; інформаційних систем; психології; журналістики та мовної комунікації; іноземної філології і перекладу; геодезії та картографії; менеджменту ім. професора Й.С. Завадського; фізичного виховання; стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції; англійської філології; загальної екології та БЖД; аграрного, земельного та екологічного права імені академіка Василя Зіновійовича Янчука, кафедра комп'ютерних систем і мереж, культурології; міжнародних відносин і суспільних наук, бібліотека.

Адреса провадження освітньої діяльності 03041, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 11, навчальний корпус № 10

ОП передбачає присвоєння кваліфікації не передбачає

Професійна кваліфікації, яка присвоюється відсутня

Мова викладання українська

ID гаранта ОНП в ЄДБО 3895716

ПП гаранта ОП Кудінова Ірина Петрівна

Посада гаранта ОП доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму

Корпоративна електронна адреса ikudinova@nubip.edu.ua

Контактний телефон гаранта +38 (097)-683-10-99

Додатковий телефон відсутній

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
денна,	3 р. 10 міс.
заочна	4 р. 6 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Підготовка здобувачів за ОП «Туризм» здійснюється на кафедрі готельно-ресторанної справи та туризму ННІ неперервної освіти і туризму НУБіП України.

Освітня програма 242 «Туризм» є нормативним документом НУБіП України, у якому визначено основні компетентності, зміст та нормативний термін підготовки бакалаврів з туризму, встановлено вимоги до змісту, обсягу та тривалості освітніх компонентів професійної підготовки бакалаврів спеціальності 242 «Туризм».

ОП 242 «Туризм» розроблено відповідно до запитів сучасного ринку праці та тенденцій розвитку світової економіки й глобального туристичного руху.

Розвиток туризму на світовому ринку вимагає створення конкурентоспроможного туристичного продукту, який би максимально задовольнив потреби як зовнішнього так і внутрішнього туриста, а також посприяв ефективному розвитку туристичних територій України та популяризації історико – культурної спадщини держави. Індустрія гостинності потребує фахівців спроможних надавати конкурентоздатні туристичні послуги на належному якісному рівні. Підготовка кваліфікованих фахівців у сфері туризму надасть можливість сформуванню якісного кадрового потенціалу в туристичній галузі країни.

ОП розроблено проектною групою у складі: Кудінова І.П. – к. е. н., доцент, доцент кафедри; Мосіюк С.І. – к.е.н., доцент, доцент кафедри,; Москвічова О.С. –к.е.н., доцент, доцент кафедри. Гарантом програми призначено Кудінову І.П.

ОП 242 «Туризм» була вперше затверджена рішенням вченої ради та ректором НУБіП України, протокол №1 від 26.08.2016. Участь в розробці освітньої програми брали представники бізнесу та академічної спільноти, які мають досвід практичної діяльності у галузі туризму, що дозволило застосувати практико-орієнтований підхід до формування компетентностей майбутніх фахівців та враховувати вимоги роботодавців. Зокрема, є рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів: Дубініної М. В., директора туристичного оператора «Галеол Тревел на Печерську», Кожан А. А., директора з маркетингу туристичного оператора «Апекс Тур».

Інформація про ОП «Туризм» була внесена до Правил прийому НУБіП України на 2016 – 2017 н.р. У вересні 2016 р. у НУБіП було вперше здійснено набір за спеціальністю "Туризм" ОС "бакалавр (11 осіб).

У 2019 р. програма переглядалася з метою вдосконалення змісту навчальних програм та можливості врахування побажань та бачень здобувача вищої освіти. Оновлений варіант ОП «Туризм» першого (бакалаврського) рівня було затверджено рішенням вченої ради та ректором НУБіП України. (протокол №10 від 24.04.2019). Зокрема, є рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів: Дубініної М. В., директора туристичного оператора «Галеол Тревел на Печерську», Кожан А. А., директора з маркетингу туристичного оператора «Апекс Тур», Васильєва В.П., Голови правління Всеукраїнської громадської неприбуткової організації «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні».

На даний час гарантом ОП є к.е.н., доцент Кудінова Ірина Петрівна, наказ №503 від 05.05.2021р.

ОП "Туризм" у НУБіП акцентує увагу на формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму на засадах

збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості, створення можливостей щодо подальшої зайнятості випускників на різних підприємствах туристичної сфери, їх кар'єри та професійного зростання.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів в відповідному році навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			од	з	ОД	з
1 курс	2020-2021	67	49	18	1	0
2 курс	2019 - 2020	53	41	13	0	0
3 курс	2018 - 2019	52	48	14	0	0
4 курс	2017 - 2018	35	35	0	0	0

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	Туризм
другий (магістерський) рівень	програми відсутні
третій (освітньо-науковий) рівень	програми відсутні

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	182023	107186
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	181728	106890

Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	296	296
Приміщення, здані в оренду	458	0

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Поле для завантаження
*Освітня програма		
*Навчальний план за ОП		
Рецензії та відгуки роботодавців		

9. Інформація про наявність в акредитаційній справі інформації з обмеженим доступом

Справа містить інформацію з обмеженим доступом – ні

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Головною ціллю ОП є забезпечення студентів теоретичними знаннями та формування у них практичних умінь і навччок, достатніх для успішного виконання сервісної, економічної, організаційно-управлінської, проектної, виробничо-технологічної діяльності у сфері рекреації, туризму і курортів на засадах збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості.

Ціль ОП - формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму, створення можливостей щодо подальшої зайнятості випускників на різних підприємствах туристичної сфери, їх кар'єрного та професійного зростання.

Унікальністю ОП є залучення до викладання професіоналів у сфері рекреації, туризму і курортів, використання спеціалізованого програмного забезпечення глобальних дистрибутивних систем, проходження щорічних виробничих практик з елементами неформальної освіти, зокрема за кордоном,

можливість вивчення кількох іноземних мов, обрання мов викладання освітніх компонент (укр/анг).

Програма відображає лояльності, які надає закон України «Про вищу освіту» щодо академічної автономності.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Місія НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/3980>) полягає у створенні, систематизації, збереженні та поширенні сучасних наукових знань для покращення якості життя людей; підготовці фахівців європейського і світового рівня інтелектуального та особистісного розвитку.

Стратегія НУБіП України, викладена у Програмі розвитку «Голосіївська ініціатива – 2025» (<https://nubip.edu.ua/node/3980>), зорієнтована на підготовку висококваліфікованих фахівців європейського і світового рівня, творче поєднання освітянської і наукової діяльності, розвиток інновацій та посилення впливу закладів вищої освіти на розвиток суспільних відносин в країні.

ОП орієнтується на запровадження сучасних методів навчання та сучасні науково-практичні знання з фаху, забезпечення набуття практичних умінь з індустрії гостинності, на вироблення у студентів готовності до саморозвитку та самоосвіти, на можливість навчання і стажування здобувачів за програмами мобільності.

Відповідно ОП «Туризм» зорієнтована не лише на озброєння здобувачів знаннями та вміннями з фаху, а й на вироблення умінь вести свою діяльність із застосуванням інноваційних підходів, аналітичних та організаторських здібностей в туристичній сфері з дотриманням принципів раціонального природокористування у своїй майбутній господарській діяльності.

Цілі ОП направлені на формування особистості фахівця, здатного вирішувати нестандартні завдання у організації рекреації туризму та курортів і повністю відповідають місії і стратегії розвитку Університету, затверджених у Програмі розвитку НУБіП України на 2021-2025 роки «Голосіївська ініціатива - 2025» (<https://nubip.edu.ua/node/3980>).

Таким чином освітня програма «Туризм» першого (бакалаврського) рівня освіти має чітко сформульовані цілі які відповідають місії та стратегії НУБіП України.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми коротке поле

Інтереси даної групи забезпечуються збалансованим підбором освітніх компонентів ОП для формування сучасних висококваліфікованих спеціалістів, конкурентоздатних на ринку, зокрема, нормативна частина спрямована на формування базових

загальних та фахових компетентностей для працевлаштування в туристичній сфері. Варіативна частина передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії з навчальних дисциплін, що найбільше цікавлять здобувачів та дозволяють розширити набуті навички у різних видах туристичної діяльності згідно з Порядком формування вибіркової складової навчальних планів підготовки фахівців для вивчення вибірових дисциплін у НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 43)

У 2019 році відповідно до Порядку формування та вибору студентами вибірових дисциплін освітніх програм у Національному університеті біоресурсів і природокористування України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 14) вибірові дисципліни спрямовані на задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти за межами спеціальності.

ОП туризм забезпечує академічну мобільність, оскільки навчальний план складено у повній відповідності до стандартів ЄКТС, що надає студентам можливість навчатися у ЗВО країн ЄС з зарахуванням кредитів та отриманих оцінок відповідно до Положення Про академічну мобільність студентів НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 51).

Здобувачі мають можливість впливати на зміст ОП «Туризм шляхом участі представника ННІ неперервної освіти і туризму у роботі Вченої ради університету (https://nubip.edu.ua/about/vchena_rada), Вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму (<https://nubip.edu.ua/node/32489>), Навчально-методичної комісії (<https://nubip.edu.ua/node/70528>), а також через участь у роботі кафедри, засіданні ради роботодавців, колективно та індивідуально через обговорення, анкетування, надання пропозицій до проекту ОП.

На сайтах університету, ННІ неперервної освіти і туризму, сайті кафедри розміщено інформацію про участь здобувачів у формуванні ОП, її змістовного навантаження, програмних результатів навчання (<https://nubip.edu.ua/node/71357>), (<https://nubip.edu.ua/node/70990>). Пропозиції здобувачів враховуються як при формуванні вибіркової компоненти ОП так і при формуванні змістовного навантаження обов'язкових дисциплін.

- роботодавці коротке поле

В університеті функціонує рада роботодавців (<https://nubip.edu.ua/node/21573>), серед завдань якої: надання пропозицій щодо удосконалення професійних вимог до фахівців; оцінка якості навчальних планів і програм; спільна реалізація і ресурсна підтримка освітніх програм, виробничих і переддипломних практик; залучення студентів до виробничої і дослідницької діяльності на підприємствах; розвиток інфраструктури партнерства, створення спільних підрозділів; залучення працівників підприємств до навчального процесу; проведення спільних конференцій, шкіл-семінарів для студентів, аспірантів і молодих вчених; участь у екзаменаційних комісіях; сприяння працевлаштування випускників

університету; постійний моніторинг якості підготовки фахівців серед випускників та провідних роботодавців; організація на базі підприємств-роботодавців підвищення кваліфікації і стажувань науково-педагогічних працівників і співробітників Університету.

Ради роботодавців проводять регулярні засідання як на рівні університету, так і на рівні факультетів. Діяльність Ради роботодавців ННІ неперервної освіти і туризму регулюється Положенням про Раду роботодавців ННІ неперервної освіти і туризму (<https://nubip.edu.ua/node/69717>), (<https://nubip.edu.ua/node/32586>).

- академічна спільнота коротке поле

Академічна спільнота складається з наукових, науково-педагогічних працівників, навчально-допоміжного та адміністративно-управлінського персоналу. Її цілями є забезпечення реалізації ОП на принципах академічної доброчесності, прозорості, неупередженості та достовірності інформації; сприяння покращенню побутових умов здобувачів вищої освіти та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу; вплив на організацію навчального процесу та його складових з метою покращення якості освітньої діяльності та якості викладання навчальних дисциплін, практичної підготовки, наукової роботи. Це регламентується низкою нормативних документів університету: Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості ВО, Положенням про академічну доброчесність, Положенням про освітні програми та інші (<https://nubip.edu.ua/node/12654>).

В ННІ неперервної освіти та туризму працює навчально-методична рада, яка проводить засідання щомісяця. На засіданнях розглядаються питання щодо якості навчально-методичного забезпечення ОП, обговорюється зміст освітніх компонентів, формуються пропозиції щодо внесення змін в ОП, які затверджуються на засіданні вченої ради ННІ.

Рішення щодо змін в ОП обговорюються на кафедрі.

- інші стейкхолдери коротке поле

До інших стейкхолдерів, які також мають вплив на розробку і впровадження ОП, можуть бути віднесені регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування, освітні установи, громадські організації, які безпосередньо не пов'язані з системою ВО, але зацікавлені в розвитку індустрії гостинності. Крім того, можна відзначити також випускників університету.

Вплив цих стейкхолдерів на якість розробки ОП, на удосконалення та покращення якості підготовки фахівців здійснюється за допомогою організації їх взаємодії з різними підрозділами на університетському і факультетському рівнях шляхом обговорення ОП і забезпечення відповідності змісту ОП вимогам і потребам. До створення програми та оновлення її змісту були

долучені фахівці ГО: «Федерація спортивного туризму України», «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму України»
<https://nubip.edu.ua/node/58653>, <https://nubip.edu.ua/node/102649>

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці коротке поле

Членами робочої групи проаналізовані тенденції розвитку спеціальності та ринку праці м. Києва та Київської області, які вимагають від фахівців туристичної сфери: широкі компетентностей щодо організації, планування, прогнозування результатів діяльності суб'єкта туристичного бізнесу, роботи в міжнародному та вітчизняному професійному середовищі, вільного володіння англійською мовою; здатності аналізувати геопросторову організацію туристичного процесу і проектувати її розвиток на засадах сталості відповідно до завдань національної та регіональної туристичної політики; здатності до організації та управління туристичним процесом на локальному та регіональному рівнях, в туристичній дестинації, на туристичному підприємстві. Члени робочої групи проаналізували актуальні вакансії роботодавців та рекомендації стейкхолдерів. З урахуванням визначених тенденцій розвитку спеціальності, вимог роботодавців сформовано цілі ОП та програмні вимоги навчання. Роботодавці також наголошують на важливості володіння сучасними ІТ, здатності пропонувати інноваційні нестандартні рішення. Для обслуговування іноземних туристів потрібно орієнтуватися у сучасних споживчих запитах різних країн і створювати сучасний туристичний продукт на основі місцевих туристично-рекреаційних ресурсів. Відповідно, фахові дисципліни поєднуються з практичним вивченням ринку туристичних послуг та науковим аналізом на практичних та лабораторних заняттях, під час виконання курсових робіт та кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Продемонструйте, яким чином під час формування цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний аспект

Стратегією розвитку м. Києва до 2025 року, яка затверджена рішенням Київської міської ради від 06 липня 2017 року № 724/2886 <https://dei.kyivcity.gov.ua/files/2017/7/28/Strategy2025new.pdf>, туризм визначено пріоритетним напрямком розвитку столиці. Місто Київ як столиця України є найбільш привабливою дестинацією, що системно підходить до формування туристичної інфраструктури та

кадрового забезпечення галузі згідно з Міською цільовою програмою розвитку в м. Києві на 2019- 2021 роки.

У Київській області останні роки було реалізовано кілька великих інфраструктурних проектів у рекреаційно–курортному секторі за участю різних галузей, тому випускник програми повинен володіти методами бізнес-планування, менеджменту та маркетингу.

Галузевий та регіональний контексти в формулюванні цілей та програмних результатів ОП відіграють вагомую роль та враховані під час формулювання цілей та визначення програмних результатів навчання.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм коротке поле

Робоча група ознайомила з значною кількістю ОП «Туризм» та споріднених спеціальностей для ОС «Бакалавр». Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід вітчизняних програм для підготовки бакалаврів з туризму, зокрема провідними ЗВО України: Київський національний торговельно-економічний університет, Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Київський національний університет культури і туризму, Львівський інститут економіки і туризму. Також під час формулювання основних принципів та програмних результатів навчання за ОП було враховано результати аналогічних іноземних програм Вищої школи міжнародних відносин і суспільної комунікації (м. Хелм, Польща), Оклахомського державного університету (США), Краківського аграрного університету (Польща), Університету UTAD (Португалія), Варненського вільного університету «Черноризец Храбър» (Болгарія), Латвійського аграрного університету (Ялгава, Латвія).

Продемонструйте, яким чином ОНП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності) довге поле

Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1068. ОП «Туризм» у НУБіП України відповідає зазначеному стандарту щодо змісту, тривалості навчання та компетентностей бакалаврів з туризму, форм атестації, вимог до системивнутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Оволодіння змістом ОП забезпечуються набуттям 14 загальних та 16 спеціальних компетентностей, що у сукупності формують фахівця у галузі туризму, здатного успішно здійснювати професійну діяльність у сфері рекреації і туризму.

Навчальний план містить такі складові: 222 кредити – цикл загальної та професійної підготовки, 14 – цикл практичної підготовки, 3 – кваліфікаційна бакалаврська робота, 1 – атестація здобувачів вищої освіти (разом 240 кредитів ЄКТС). Об'єктами навчальних дисциплін є: туризм як суспільний феномен, складна соціоеколого-економічна система, яка охоплює географічні, соціокультурні, екологічні, економічні, організаційно- правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням; туризм як сфера професійної діяльності, яка передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності з організації комплексного туристичного обслуговування в індустрії туризму.

Робочою групою зі спеціальності постійно здійснюється моніторинг ринку освітніх послуг в туристичній сфері України та країн, найбільш популярних серед українських студентів. Ринок праці країн ЄС орієнтовано або на готельєрів, або на фахівців з достатньо широкою спеціалізацією, що забезпечують сферу рекреації та дозвілля. Відповідно ОП розширено за рахунок включення нових компетентностей з розроблення та планування туристичної інфраструктури сільських територій, державного регулювання галузі, управління якістю та маркетинговою діяльністю, підсилення модулів і завдань, спрямованих на виховання автономності, відповідальності, креативності та ініціативності.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОНП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня? довге поле

Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1068.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

240

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

180

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

60

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)? довге поле

Зміст освітньо-професійної програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання/

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 242 Туризм (<https://nubip.edu.ua/node/1297/4>). Цикл дисциплін професійної підготовки та інших видів навчання за фахом (практики, атестаційний екзамен) передбачає 180 кредитів, що складає 75% обсягу навчального часу, відведеного для здобуття спеціальності. Зміст дисциплін циклу професійної підготовки орієнтований на забезпечення формування спеціальних (фахових) компетентностей, визначених Стандартом, і підсилюється вибіркоким блоком 25%.

Освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему і складаються з таких блоків: обов'язкові компоненти, які розділяються на цикл загальнонаукової підготовки та цикл спеціальної (фахової) підготовки. Освітні компоненти ОП взаємопов'язані між собою та забезпечують поступове набуття інтегральної компетентності бакалавра з туризму.

Структура ОП передбачає підготовку здобувачів до вирішення практичних проблем та актуальних завдань у сфері туризму. Це забезпечується дисциплінами: «Основи туризмознавства», «Географія туризму (туристичні ресурси України)», «Географія туризму (туристичне країнознавство)», «Туристичне краєзнавство», «Правове регулювання туристичної діяльності», «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства», «Статистика в туризмі», «Організація анімаційної діяльності», «Туроперейтинг», «Економіка туристичного підприємства», «Організація екскурсійної діяльності», «Менеджмент туризму» «Маркетинг у туризмі», «Аналіз діяльності підприємств туризму» навчальними і виробничою практиками, а також курсовими роботами з чотирьох дисциплін та атестаційним екзаменом <https://nubip.edu.ua/node/1297/17>

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії? коротке поле

Формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання здобувачів відбувається відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту»;

- Положення про організацію навчального процесу в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_organizaciyu_osvitnogo_procesu_2021_z_dopovnennyam_dlya_saytu.pdf) (уміщує порядок формування та вибору вибіркових дисциплін, положення про індивідуальне заняття, індивідуальні завдання);

- Положення про Порядок формування та вибору студентами вибіркових дисциплін освітніх програм у НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/poriadok_vidboru_vybirkovykh_dysciplin_2020_0.pdf) (уміщує положення про розподіл дисциплін, формування переліку вибіркових дисциплін і контингенту студентів, інструкцію до процедури формування вибіркових дисциплін).

Структура ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вибору 9 дисциплін загальної та фахової підготовки та 2 дисциплін інших ОП університету.

Окрім того, здобувачі можуть обрати відповідно до своїх інтересів теми курсових робіт.

Індивідуальна освітня траєкторія також прослідковується під час вибору різних баз виробничої практики <https://nubip.edu.ua/node/1297/17>. Крім того, здобувачі ОП мають можливість також індивідуально здійснювати вибір форми навчання (денна чи заочна), отримувати права на академічну відпустку, визнання результатів навчання в інших ЗВО, приймати участь у академічній мобільності, тощо.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін? довге поле

Відповідно до ст. 62 Закону України "Про вищу освіту" (<https://bit.ly/2orPdVe>), Положення про організацію навчального процесу та Порядку формування та вибору студентами вибіркових дисциплін освітніх програм у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>) (п. н. 43), Навчальний план включає вибіркові дисципліни:

– не менше 25% загального обсягу навчального навантаження студента (60 кредитів).

Обов'язковими освітніми компонентами ОП є практична підготовка, кваліфікаційна бакалаврська робота та державна атестація.

З 2019 р. відповідно до Порядку формування та вибору студентами вибіркових дисциплін освітніх програм у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>) (порядковий номер 14), здобувачі вищої освіти мають можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії на основі вибору вибіркових дисциплін із загального університетського пулу, що складає 6 кредитів та навчальних дисциплін вільного вибору за освітньою програмою (54 кредити).

Перелік дисциплін вільного вибору за спеціальністю (освітньою програмою) з їх анотаціями розміщується (оновлюється) на сайті ННІ

неперервної освіти і туризму та на навчально-інформаційному порталі НУБіП України (<https://elearn.nubip.edu.ua/>).

Організація вибору дисциплін на наступний курс навчання забезпечується директором ННІ на попередньому курсі навчання (починаючи з другого) до 1 грудня чи на навчально-інформаційному порталі НУБіП України (<https://elearn.nubip.edu.ua/>) на сторінці ННІ неперервної освіти і туризму.

В анотації вказуються попередні умови для вивчення дисципліни, мета дисципліни, зміст модулів, очікувані результати навчання, теми аудиторних занять та самостійної роботи та методи контролю та оцінки результатів навчання.

Директорат ННІ організовують формування груп у відповідності до індивідуальних виборів добувачів та можливостей ЗВО, беручи до уваги результати їхньої навчальної роботи та з урахуванням максимальної та мінімальної кількості здобувачів, які можуть одночасно вивчати дану дисципліну за вибором. Відомості про навчальні дисципліни, що будуть вивчатися за вибором здобувачем вищої освіти, вносяться до навчального навантаження.

Наразі для здобувачів вищої освіти за ОП «Туризм» створені всі умови для реалізації їх права на вибір навчальних дисциплін.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності коротке поле

Практична компонента ОП «Туризм» реалізується відповідно до Положення про практичну підготовку студентів НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 42),.

У навчальному плані ОП "Туризм» передбачені навчальна практика (6 кредитів) та виробнича практика (8 кредитів).

Відповідно до Методичних рекомендацій <https://nubip.edu.ua/node/1297/17> навчальна практика на 1 курсі передбачає широке ознайомлення з діяльністю суб'єктів туристичного бізнесу та туристично - рекреаційними ресурсами територій. Програма практики включає ознайомлювальні та пізнавальні екскурсії, походи, автобусні тури. 1 кредит навчальної практики виділено на опанування комп'ютерними технологіями в навчально- науковій лабораторії аграрного консалтингу і туризму <https://nubip.edu.ua/node/1297/17>

Для проходження виробничої практики кафедрою розроблені відповідні методичні рекомендації https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u173/metodichka_navchalna_praktika.pdf та укладено договори про співпрацю з туристичними підприємствами ТОВ «Тревел профешнел груп», Tez Tour, ТА «Сім футів», ТОК «Belle Royall», ТК «Країна UA», СОК «Монітор», ТОВ «Світовид», готельною мережею Reikartz

Hotel Group, Національною федерацією спортивного туризму України, Спілкою сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні.

За результатами практик визначається рівень задоволеності студентів та випускників компетентностями, здобутими та/або розвиненими під час практичної підготовки за ОП (<https://nubip.edu.ua/node/61869>).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП коротке поле

Освітня програма дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), зокрема, передбачено 14 загальних компетентностей та відповідні програмні результати навчання (такі як Комунікація та Автономія і відповідальність), що забезпечуються окремими дисциплінами, модулями, темами, практичними завданнями, програмами практик та пов'язані з організацією освітньо-виховного процесу в університеті. Зокрема, начальним планом передбачені дисципліни «Етика бізнесу», «Риторика та психологія спілкування», «Комунікативний менеджмент», «Інформаційні системи і технології», «Договірне і трудове право», «Безпека праці і життєдіяльності», «Фізична культура». На оволодіння двома іноземними мовами (англійська, німецька, французька, польська – на вибір студента) виділено 23 кредитів ЄКТС. Вказані дисципліни допомагають майбутнім фахівцям у процесі здійснення ефективної комунікації з роботодавцями та потенційними споживачами, налагодження конструктивної взаємодії з суб'єктами туристичної діяльності; використання сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності та соціальному житті, налагодженню міжкультурного туристичного співробітництва, захисту власних професійних та особистих інтересів, саморозвитку особистості.

Крім того, у інших освітніх компонентах також передбачене формування «soft skills», наприклад під час групових робіт, захисту проектів, виступів на семінарах.

Дані ОК спрямовані на розвиток у здобувачів навичок комунікації, лідерства, здатності брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння залагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. Формуванню соціальних навичок сприяють виконання, і захист курсових робіт, виступи на наукових конференціях, воркшопах.

Додатково є можливість проходження занять на безкоштовних гуртках і заходах університету, наприклад, таких як StartUp School NULES of Ukraine (<https://nubip.edu.ua/node/64214>), «Школа лідерства НУБіП України» (<https://nubip.edu.ua/node/47818/11>), а також участі у різноманітних університетських наукових і культурних проектах.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту? коротке поле

Професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)? коротке поле

Положення про організацію навчального процесу в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_organizaciyu_osvitnogo_procesu_2021_z_dopovnenniyam_dlya_saytu.pdf) та

Положення про освітні програми в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654> - №26) визначають навантаження здобувачів вищої освіти впродовж усього періоду навчання. Згідно з цими положеннями, обсяг ОП підготовки бакалаврів складає 240 кредитів, з яких не менше 25% відведено на вибіркові компоненти.

Крім того, у відповідності з Наказом НУБіП України №228 від 15.03.2021 р., максимальний обсяг тижневого навантаження для здобувачів першого (бакалаврського) рівня складає: на 1 курсі – 30 год., на 2 курсі – 28 год., на 3 курсі – 26 год., на 4 курсі – 24 год. Максимальна кількість дисциплін у навчальних планах 2021 р. на навчальний рік не повинна перевищувати 14 дисциплін.

На самостійну роботу виділяється від ¼ до ¾ відведеного навантаження на навчальну дисципліну.

Такий розподіл освітніх компонент ОП дає змогу здобувачам вищої освіти у повній мірі досягнути переваги навчання у провідному університеті України за рахунок ознайомлення на першому році навчання з загальними дисциплінами, а також роботою багатьох структурних підрозділів університету, долучених до організації освітнього процесу. Це у подальшому навчанні сприяє обізнаності щодо можливостей поглиблення фахової підготовки, формуванню індивідуальної освітньої траєкторії через вибіркові компоненти.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти коротке поле

В НУБіП України затверджено Положення про підготовку фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_pidgotovka_fahivciv_za_dualnoyu_formoyu_02_2020.pdf), яким передбачено можливість поєднання навчання з навчанням на робочих місцях в організаціях для набуття певної кваліфікації на умовах укладення договору.

Підготовка здобувачів за дуальною формою здобуття освіти на ОП «Туризм» не здійснюється, проте, триває робота у тісній взаємодії з роботодавцями, спрямована на зменшення розриву між теорією і практикою.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://nubip.edu.ua/node/30>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

На навчання за ОП приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту (далі – ПЗСО); або особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень (ОКР) молодшого спеціаліста, освітньо-професійний ступінь (ОПС) фахового молодшого бакалавра, освітній ступінь (ОС) молодшого бакалавра.

При конкурсному відборі осіб, які вступають на дану ОП на I курс на основі ПЗСО, враховуються бали сертифіката(ів) ЗНО/результати вступних іспитів з трьох конкурсних предметів, перелік яких передбачений додатком 4 Правил прийому на навчання до НУБіП України в 2022 році, а саме:

1. Українська мова і література;
2. Іноземна мова;
3. Історія України, або математика, або біологія, або географія, або фізика, або хімія.

Вищезазначений перелік конкурсних предметів дійсний для вступу на відкриті, фіксовані (закриті) та небюджетні конкурсні пропозиції.

При конкурсному відборі осіб, які вступають на дану ОП (заочна форма навчання, небюджетна конкурсна пропозиція) на I курс (зі скороченим терміном навчання) або старші курси (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) на основі здобутого раніше ОКР, ОПС або ОС враховуються бали 2-ох сертифіката(ів) ЗНО, перелік яких передбачений додатком 2 Правил прийому на навчання до НУБіП України в 2022 році, а саме:

1. Українська мова та література;
2. Історія України, або математика, або іноземна мова, або біологія, або географія, або хімія, або фізика, та результати фахового вступного випробування (Програма фахового вступного випробування <https://nubip.edu.ua/node/2572>).

Вибір конкурсних предметів ЗНО та фахового вступного випробування вмотивований змістом та особливостями ОП «Туризм».

Обсяг прийому за державним замовленням на основі ПЗСО здійснюється з використанням адресного розміщення бюджетних місць.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється відповідно до Положення про порядок переведення, відрахування та

поновлення студентів вищих закладів освіти (наказ Міністерства освіти України від 15.07.1996 р. №245), Положення про переведення студентів, які навчаються на договірній основі з оплатою за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб, на навчання за державним замовлення у НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№36), Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№48) та Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№15). Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється на підставі наданого студентом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку в закладі-партнері. Визнання результатів навчання (перезарахування екзаменів і заліків проводиться вченою радою ННІ неперервної освіти і туризму.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

На ОП «Туризм» була практика застосування вказаних правил. Зокрема, з Київського університету культури була поновлена на навчання у НУБіП України Красюк І.П. (наказ від 24.09.2020 № 1580 «СК»), з Уманського національного університету садівництва було поновлено Матешко І.М. (наказ від 18.09.2019 № 1558 «СК»), студентка Ситник А.В. продовжила навчання в НУБіП України з 28.08.2020 (наказ від 27.08.2020 № 1155 «СК»).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в Національному університеті біоресурсів і природокористування України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№15). Рішення про визнання результатів навчання, здобутих за програмами неформальної освіти, приймає лектор дисципліни спільно з завідувачем кафедри. Наявність підтверджуючих документів (сертифікатів, кваліфікаційних свідоцтв тощо) є підставою для зарахування окремої лабораторної роботи, теми лекційного чи практичного заняття, змістового модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни, якщо програма неформальної освіти відповідає робочій програмі дисципліни.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Практика застосування вказаних правил на ОП «Туризм» відсутня.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми навчання описані у п.4 Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>) (порядковий номер 35).

Лекційні матеріали, завдання до лабораторних і практичних робіт цілодобово доступні студентам на Навчальному порталі НУБіП України (<https://elearn.nubip.edu.ua>). В межах електронних курсів студенти мають можливість обговорення змісту, способів виконання та оцінювання робіт (форум, месенджер), бачити графік їх здач тощо.

3) самостійна робота передбачає виконання творчих робіт з елементами дослідницького характеру – написання есе, аналіз туристичного потенціалу дестинації, аналіз діяльності туристичного підприємства, написання курсових та випускової робіт. До усіх видів навчальної роботи підготовлені відповідні методичні рекомендації.

Методи навчання: 1) пояснювально-ілюстративний: повідомлення, пояснення, обґрунтування, коментування знань з метою розуміння сутності як окремих дидактичних одиниць, так і їх логічних комплексів; 2) проблемний метод: проблемний виклад матеріалу, частково-пошуковий та пошуковий методи під час проведення семінарських практичних, лабораторних занять, в межах якого відбувається вирішення навчальних проблемних ситуацій; 3) дослідницький метод: передбачає самостійний пошук, формулювання та вирішення проблеми (використовується, насамперед при написанні курсових та бакалаврських робіт).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Форми і методи навчання та викладання обираються на основі врахування особливостей ОП, специфіки фахової підготовки, індивідуальних особливостей та освітніх інтересів студентів.

Вибір забезпечується за допомогою навчального порталу (<https://elearn.nubip.edu.ua/>), який є основним електронним навчальним ресурсом та у якому розміщені: навчальний контент (інформацію про дисципліну, оцінювання, рекомендовані джерела, матеріали лекцій, завдання до різних видів робіт, мультимедійний матеріал, додаткові ресурси для самонавчання), формують базу тестових питань і створюють тести, анкети, інші інтерактивні форми онлайн-взаємодії зі студентами.

Розділ «Форум», месенджер, коментарі до виконаних завдань забезпечують віддалену комунікацію в межах курсу.

З метою широкого запровадження студентоцентрованого підходу ректорат НУБіП України організовує курси з підвищення педагогічної майстерності, курси підвищення кваліфікації з використання ІКТ у

навчальному процесі, курси підвищення кваліфікації з організації самостійної роботи студентів з використанням сервісів Web 2.0, а також майстер-класи з розробки електронних навчальних курсів.

Для відображення задоволеності та зацікавленості у навчанні щосеместрово проводиться опитування студентів з оцінюванням роботи викладачів і навчальних курсів (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1045>) Особлива увага приділяється адаптації першокурсників до навчальної діяльності в університеті. <https://nubip.edu.ua/node/69287>

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в НУБіП України принцип академічної свободи застосовується при обранні методів навчання та наповненні змісту силабусів / робочих програм навчальних дисциплін, зміст яких доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру. ЗВО не регламентує порядок застосування методів навчання у конкретних ситуаціях та створює умови для вільного обрання НПП форм та методів навчання і викладання. Водночас, проводиться опитування студентів (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1045>), анкети щодо якості навчального процесу).

Принципи академічної свободи для студентів реалізуються через: формування вибіркової компоненти навчального плану (вибір студента) відповідно до Порядку формування вибіркової складової навчальних планів підготовки фахівців для вивчення вибірових дисциплін у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>) (1), впровадження інтерактивних методів навчання, формування індивідуальної тематики курсових та випускних бакалаврських робіт, які дають можливість студентам вільно висловлювати власні думки, формувати власну позицію - представляти результати своїх досліджень на засіданнях студентських наукових гуртків, олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, науково-практичних конференціях (<http://econference.nubip.edu.ua/>) Принцип академічної свободи реалізується завдяки можливості оформлення індивідуального плану навчання здобувача вищої освіти.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація про організацію освітнього процесу (<https://nubip.edu.ua/node/32>), освітні програми (<https://nubip.edu.ua/node/60420>), силабуси та навчальні робочі програми (<https://nubip.edu.ua/node/2972/2>), анотації освітніх компонентів та подібні ресурси є у відкритому доступі на офіційних сторінках університету, кафедри

туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу ННІ неперервної освіти і туризму <https://nubip.edu.ua/node/1297/14>.

Кожен здобувач на початку навчання в ЗВО отримує доступ до ресурсів Навчального порталу (<https://elearn.nubip.edu.ua/>), на якому розміщено електронні навчальні курси, у кожному з яких є окремий блок з інформацією щодо їх обсягу, структури, очікуваних результатів, системи оцінювання. Навчальний контент розміщено в межах електронного курсу. Отримані логін і пароль автоматично дають доступ до ресурсу з анкетами <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=1045>, конференціями (<http://econference.nubip.edu.ua/>), журналами (<http://journals.nubip.edu.ua/index.php/index/index>). До ряду ресурсів доступ відкритий або з локальної мережі, наприклад, до наукової бібліотеки (<https://nubip.edu.ua/structure/library>). Вдосконалення потребує механізм централізованого інформування щодо дій в межах системи та онлайн система вибору індивідуальної освітньої траєкторії.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Напрями наукових досліджень ННІ неперервної освіти і туризму враховують природничу специфіку ЗВО і акцентовані на розробці форм і методів реалізації видів туризму на засадах дотримання економічного, соціального та екологічного компонентів сталого розвитку. Результати ініціативної теми «Науково методологічні засади та організаційно – економічні механізми управління сталим розвитком туристичних дестинацій» та НДР № 110/546 - ПР «Створення інтерактивної консалтингової системи для сільського туризму» (2017-2019) використовуються при викладанні дисциплін «Основи туризмознавства», «Сільський зелений туризм», «Спеціалізований туризм», «Активний туризм», Бізнес-планування в туризмі». Джерелом фінансування зазначеної НДР є Державний бюджет України. - участь у роботі студентських наукових гуртків <https://nubip.edu.ua/node/1297/8> - участь у конкурсах студентських наукових робіт <https://nubip.edu.ua/node/67448> - участь у науково-практичних конференціях, семінарах, виставках <https://nubip.edu.ua/node/34564>, <https://nubip.edu.ua/node/64859> - участь у науково-дослідних роботах університету і інституту) <https://nubip.edu.ua/node/44> - участь у студентських предметних олімпіадах - <https://nubip.edu.ua/node/46026> - при написанні курсових та кваліфікаційних робіт.

Кращі випускники ОП «Туризм» ОС «Бакалавр» матимуть можливість продовжити навчально-наукову роботу в магістратурі.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер

26) регламентує питання, пов'язані зі змістом освітніх компонентів. Вимоги до розробки і оновлення змісту освітніх компонентів описані в п.3.3.3, вимоги до електронних навчальних курсів в п. 3.6.2. Оновлення триває при підготовці до нового семестру. Оновлений зміст розглядається на кафедрі та навчально-методичній комісії ННІ. Підставою оновлення змісту конкретних компонентів є сучасні тенденції в туристично - готельному бізнесі, зміни законодавства, результати виконання науково-дослідних робіт, опитування роботодавців, студентів. Систематично оновлюється відповідно до змін чинного законодавства зміст навчальних дисциплін «Основи туризмознавства», «Правове регулювання туристичної діяльності». Згідно з сучасними практиками турбізнесу, оновлюється зміст дисциплін «Інформаційні системи і технології в туризмі», «Туроперейтинг», «Менеджмент туризму», «Бізнес-планування в туризмі». В результаті виконання НДР «Створення інтерактивної консалтингової системи для сільського туризму» оновлено зміст занять з дисципліни «Сільський зелений туризм».

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Академічна мобільність в університеті регламентована Положенням про академічну мобільність студентів НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер – 38) Координацію, інформування (<https://nubip.edu.ua/node/13>) і допомогу студентам у реалізації участі у міжнародних програмах надає Відділ міжнародних зв'язків університету (<https://nubip.edu.ua/node/4940>), наукова бібліотека - доступ до наукометричних баз SCOPUS, Web of Science та EBSCO PUBLISHING (<https://nubip.edu.ua/node/39060>). В Університеті діють програми академічної мобільності (Mevlana, ERASMUS+). У рамках програм Erasmus+ та угоди між НУБіП України та Університетом Трансмонтани і Верхнього Дору (Португалія) оголошено відбір студентів для навчання на наступний (другий) навчальний семестр в університеті Трансмонтани і Верхнього Дору <https://nubip.edu.ua/node/69756>

У змісті ряду освітніх компонентів ОП відображено результати вивчення міжнародного досвіду. ННП- члени групи забезпечення ОП «Туризм» пройшли міжнародні стажування, зокрема, Кудінова І.П. - стажування за програмою Еразмус <https://nubip.edu.ua/node/61807> , Університет наук про життя, Польща, 2019 р., Мосіюк С.І. – стажування в Інституті економіки та фінансів Варшавського університету наук про життя ([Mosiiuk міжнародне стаж.pdf](#)) .Здобувачі вищої освіти за ОП "Туризм" проходять міжнародне стажування і практику у Німеччині, Туреччині, Кіпрі, інших країнах.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Контрольні заходи з навчальних дисциплін здійснюються згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в НУБіП ([URL: https://nubip.edu.ua/node/14031](https://nubip.edu.ua/node/14031)), Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 26) Положенням про екзамени і заліки у НУБіП (<https://nubip.edu.ua/node/12654> порядковий номер 3), Положення про академічну доброчесність в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 16), Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 27),.

До кожної навчальної дисципліни освітньою програмою визначено компетентності та програмні результати навчання. Форми, методи і критерії оцінювання є обов'язковою складовою силабусу навчальної дисципліни. На початку семестру НПП, який викладає дисципліну, повинен ознайомити здобувачів вищої освіти з системою та критеріями оцінювання результатів навчання, формами поточного та підсумкового контролю, прикладами контрольних завдань. Контрольні заходи навчальних дисциплін проводяться згідно з графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою дисципліни. Оцінювання академічних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін здійснюється на основі накопичення балів. Засвоєння здобувачем вищої освіти матеріалу навчальної дисципліни вважається успішним, якщо сумарна кількість балів за виконання усіх видів навчальної роботи з дисципліни становить не менше 60 балів за 100-бальною шкалою. Здобувачі вищої освіти допускаються до екзаменаційної сесії, якщо вони засвоїли відповідні модулі навчальної дисципліни за поточний семестр.

Для контролю програмних результатів навчання розробляються екзаменаційні білети та запитання до заліку, які затверджуються відповідною кафедрою. Однією з найбільш поширених форм контролю є тестування, що органічно реалізується в електронних навчальних курсах (<https://elearn.nubip.edu.ua>). Іспит проводиться у письмовій формі (або на платформі ельорн) за екзаменаційними білетами, які містить 2 теоретичні запитання, 10 тестових завдань та критерії оцінювання відповідей (сума 30 балів). Тестування допускає використання ЕНК. На іспиті за питаннями і завданнями білету проводиться обов'язкова співбесіда студента з двома викладачами, після якої визначається остаточна оцінка за іспит. Заліки проводяться у формі тестування. Досягнення програмних результатів навчання здобувача вищої освіти формується внаслідок додавання оцінки за залік/іспит (до 30 балів) до рейтингу з навчальної роботи впродовж семестру (до 70 балів). Якість та результати освітньої діяльності перебувають в поля

зору ректорського контролю.
<https://nubip.edu.ua/node/58008>

<https://nubip.edu.ua/node/57527>

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів є чіткими та зрозумілими. Види контролю (поточний, проміжна і підсумковий) та їх використання описані в пп.4.66-4.109 Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, (35) та Положенні по екзамені і заліки в НУБіП України, (розділ 2) (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, (3), в якому описано порядок допуску і складання екзаменаційної сесії та формули підрахунку підсумкових балів і шкалу оцінювання. У кожному силабусі дисципліни <https://nubip.edu.ua/node/1297/13>), а також в електронних навчальних курсах зазначена система оцінювання. Для підготовки курсових робіт з дисциплін «Організація туристичних подорожей» «Статистика в туризмі», «Туроперейтинг», «Менеджмент туризму» розроблені відповідні методичні рекомендації (<https://nubip.edu.ua/node/1297/4>). Тематика курсових робіт розробляється відповідно до змісту дисципліни, запитів роботодавців та потреб ринку. Навчально - методичне забезпечення розроблено для підсумкової атестації здобувачів вищої освіти (атестаційний екзамен з фахових дисциплін: «Основи туризмознавства», «Туроперейтинг», «Менеджмент туризму», «Маркетинг туризму») та кваліфікаційної роботи (<https://nubip.edu.ua/node/1297/4>). Тематика обирається студентами відповідно до індивідуальних наукових інтересів та потреб практики, погоджується на засіданні кафедри та затверджується наказом ректора.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Система оцінювання в НУБіП України у відкритому доступі у відповідних положеннях, наприклад, Положенні про екзамені і заліки у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, (3). У відкритому доступі графік навчального процесу (<https://nubip.edu.ua/node/23920>) і розклад занять (<https://nubip.edu.ua/node/23920>), які оновлюються по семестрово. Опис і критерії оцінювання в межах кожної дисципліни доступний в силабусах (<https://nubip.edu.ua/node/1297/4>), а також в загальній частині матеріалів електронного навчального курсу. В тих же ЕНК здобувачам доступні опис завдань, критерії оцінювання та строки виконання. Отже, з інформацією про зміст і критерії оцінювання здобувач може ознайомитися ще до початку вивчення дисципліни, а розширена інформація в межах ЕНК стає йому доступна одразу після його реєстрації на курс.

Зворотній зв'язок від здобувача ННІ неперервної освіти і туризму отримує після анкетувань щодо якості освітнього процесу (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1045>). Наказ №569 від

27.05.2016 р. та Положення про електронне освітнє середовище НУБіП України (п.4.5), (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 28), у тому числі і для порталу електронних навчальних курсів, вказують на обов'язковість і своєчасність (перед початком семестру) його наповнення.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Для здобувачів, які навчаються за ОП «Туризм» ОС «Бакалавр), згідно з стандартом вищої освіти, формою атестації є публічний захист кваліфікаційної роботи та кваліфікаційний екзамен за фахом. Кваліфікаційна робота виконується задля підтвердження рівня професійної підготовки випускника першого рівня вищої освіти та має на меті з'ясувати його спроможність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у туристичній галузі шляхом на основі компетентностей, набутих упродовж періоду навчання. Тематика випускних кваліфікаційних робіт розробляється науковими керівниками з урахуванням визначених ОП компетентностей та результатів навчання, а також з огляду на актуальність тенденцій розвитку туристичної індустрії, напрямів НДР кафедри, запитів здобувачів вищої освіти роботодавців та затверджується на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу. Вимоги до випускних кваліфікаційних робіт визначаються Положенням про випуск бакалаврську роботу в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, (25) Методичними рекомендаціями до виконання випускних кваліфікаційних робіт студентів спеціальності 242 «Туризм», які перебувають у відкритому доступі. <https://nubip.edu.ua/node/1297/4>

Захист випускних кваліфікаційних робіт є публічним та відбувається перед екзаменаційною комісією, до складу якої входять провідні НПП кафедри, роботодавці, фахівці-практики підприємств туристичної індустрії.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів визначається низкою положень, які розміщуються на офіційному сайті Університету та є доступними для здобувачів та інших зацікавлених сторін. Обізнаність здобувачів із положеннями забезпечується відповідною інформаційною роботою, яку проводять адміністрація ННІ неперервної освіти і туризму, НПП, які забезпечують викладання навчальних дисциплін, а також ті, які є кураторами академічних груп, фахівці ННІ. Документами, які регулюють процедуру проведення контрольних заходів, є: Положення про екзамени і заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України п.3 (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 3); Положення про екзаменаційні комісії у НУБіП України п.36 (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 36), Положення про

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Відповідно до Положення про екзамени і заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України пп.4.5 (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 3) екзамени приймають два науково-педагогічні (педагогічні) працівники (один – лектор потоку, другого визначає завідувач кафедри). Процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів викладена у п.4.38 зазначеного Положення та п. 4.103 Положення про організацію освітнього процесу (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 3). В межах електронних навчальних курсів (ЕНК) є можливість перевірити об'єктивність оцінювання, оскільки результати тестування і надіслані виконані практичні роботи з фіксацією дат виконання і оцінювання зберігаються на сервері до кінця навчального року. Облік відвідування занять здобувачами ведеться в журналі. Елемент «Журнал» є обов'язковим в межах атестованого ЕНК. В ЕНК здобувач має постійний доступ до всіх своїх оцінок за виконані роботи та до системи оцінювання, і може перевірити коректність підсумкової оцінки. На час дії ОП конфлікту інтересів не зафіксовано.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У розділі 8 Положення про екзамени та заліки в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 3) описано процедуру ліквідації академічної заборгованості. Здобувач вищої освіти складає екзамен (залік) не більше двох разів із урахуванням неявки на відповідну форму атестації без поважних причин. Утретє здобувач вищої освіти складає екзамен (залік) комісії з трьох науково-педагогічних працівників (у т.ч. лектору потоку та завідувачу кафедри), створеній за розпорядженням директора ННІ неперервної освіти і туризму (п.8.6).

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Здобувач, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час семестрового (сесійного) підсумкового контролю, має право звернутися до апеляційної комісії в день оголошення результатів підсумкового оцінювання. Апеляція розглядається на засіданні апеляційної комісії, але не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви. Порядок подання апеляційної заяви, затвердження складу апеляційної комісії та визначення результатів розгляду

апеляційної заяви визначений п.5 Положенням про екзамени та заліки НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 3) та п.4.103 Положення про організацію освітнього процесу (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 35). Упродовж періоду підготовки здобувачів за спеціальністю 242 «Туризм» випадки оскарження процедури проведення та оцінювання результатів контрольних заходів зафіксовані не були.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Положення про академічну доброчесність в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> №з/п 16, яке розроблено відповідно до вимог Закону України "Про освіту" (ст. 42. Академічна доброчесність) та Закону України "Про вищу освіту" (ст. 16. Система забезпечення якості вищої освіти).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Відповідно до п.4 Положення про академічну доброчесність в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 16) всі навчально-методичні та наукові роботи (у т.ч. дисертаційні роботи) НПП, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти розміщуються в репозиторії НУБіП України та підлягають перевірці на наявність Плагіату. Потужним інструментом протидії порушенням академічної доброчесності є перевірка випускних кваліфікаційних робіт на предмет наявності в них недобросовісних запозичень. Перевірка здійснюється з використанням спеціальних технологій та комп'ютерних програм. Технологічною платформою перевірки робіт на плагіат є сервіс UNPLAG від компанії Unichек.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне та добросовісне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, відповідальне ставлення до своїх обов'язків; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; повага до честі й гідності інших осіб; посилення на джерела інформації у разі запозичення ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права. У НУБіП України систематично відбуваються заходи з метою популяризації академічної доброчесності та запобігання виявів плагіату. Викладачі та студенти відвідують семінари, тренінги. Так 29.10.2019 р. в НУБіП відбувся семінар «Академічна доброчесність як інструмент забезпечення якості вищої освіти» (<https://nubip.edu.ua/node/66489>) за участю Андрія Сідляренка, директора компанії Антиплагіат, в якому взяли участь студенти, викладачі, адміністрація.

***Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності?
Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти
відповідної ОП***

Відповідно до Положення про академічну доброчесність в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 16), за порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має право доступу до результатів перевірки своєї роботи, право на оскарження рішення і доведення своєї правоти. Та, станом на тепер, випадків порушення академічної доброчесності зафіксовано не було.

6. Людські ресурси

***Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується
необхідний рівень їх професіоналізму? коротке поле***

Кадрова політика університету перебуває на постійному контролі ректорату. На систематичних засіданнях кадрової комісії, Вченої ради університету та вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму, засіданнях кафедри пубготельно-ресторанної справи та туризму розглядаються кадрові питання. Під час заміщення посад НПП укладенню трудового договору передують конкурсний відбір, закрите голосування членів вченої ради, розгляд здобутків кандидата на засіданні кафедри, відкрита лекція кандидата, співбесіда з ректором. НПП, які забезпечують виконання ОП, мають наукові ступені доктора та кандидата наук, достатній досвід (стаж науково-педагогічної діяльності) та рівень наукової й професійної активності, який засвідчується виконанням вимог, згідно пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 (в редакції постанови КМУ від 10.05.2018 р. № 347).

«Порядок проведення конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників НУБіП України» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/poryadok_konkurs_n.pdf регламентується «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України» <https://nubip.edu.ua/node/12654>, №30 та затверджений Вченою радою НУБіП України.

В НУБіП щорічно проводиться рейтингове оцінювання викладачів згідно з «Положенням про рейтингову систему оцінки діяльності НПП та структурних підрозділів НУБіП України» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/pologennya_0.pdf.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу коротке поле

НУБіП України практикує різноманітні механізми залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на підставі затвердженого у 2015 р. Положення про Ради роботодавців в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>). На базі ННІ створена та функціонує рада роботодавців <https://nubip.edu.ua/node/65501>, діяльність якої регламентована відповідним Положенням НУБіП https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/7386_Положення_рада%20роботодавців_для_it.pdf., члени якої беруть участь: в обговоренні напрямів вдосконалення навчального процесу, покращення змістового наповнення ОП, рівня компетенцій здобувачів ВО, у Ярмарках вакансій, які покликані ознайомити здобувачів із тенденціями розвитку ринку праці, а також із діяльністю підприємств, готових виступити у якості їх роботодавців. На ОП є рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів: Дубініної М. В., директора туристичного оператора «Галеол Тревел на Печерську», Кожан А. А., директора з маркетингу туристичного оператора «Anex Tour», Васильєва В.П., Голови правління Всеукраїнської ГНО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні».

Відповідно до укладених договорів, здобувачі проходять практику на підприємствах туристичної індустрії м. Києва та регіону: ТОВ «Тревел профешнел груп», «Tez Tour», ТА «Сім футів», ТОК «Belle Royall», ТК «Країна UA», СОК «Монітор», ТОВ «Світовид», готельній мережі «Reikartz Hotel Group».

З метою оцінювання якості підготовки здобувачів ВО представники роботодавців будуть залучені до складу екзаменаційних комісій.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців коротке поле

НУБіП України залучає до аудиторних занять на ОП «Туризм» професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Так, наприклад, практикується проведення практичних занять та навчальних екскурсій на базі підприємств туристичної інфраструктури. У 2018-2021 н. р. до проведення навчальних занять залучалися менеджери відомих готелів міста Києва, а саме: «Aloft», «Hyatt Regency Kiev», «Hilton Kiev» «Reikartz Hotel Group» та керівники підприємств туристичного бізнесу, а саме: національні туроператори «Trevel Professional Group», «Travel Hub», «Галеол Тревел на Печерську», «Anex Tour» та інші. Станом на викладання на даній ОП залучаються такі професіонали-практики, як к.е.н., Магалацька І.А., керівник відділу навчання («Reikartz Hotel Group», м. Київ), к.е.н., доцент Романова А.А., національний експерт туристичної галузі м. Київ, д.е.н. професор Михайліченко А.А. (керівник туристичної фірми ПП «Світовид 2007» м. Київ).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння коротке поле

Сприяння професійному розвитку викладачів відбувається через:

1) внутрішню систему професійного розвитку викладачів НУБіП, що регулюється Положенням про професійний розвиток <https://nubip.edu.ua/node/12654>

2) систематичне проходження курсів підвищення кваліфікації з педагогічної майстерності <https://nubip.edu.ua/node/51666>, застосування інструментів дистанційного навчання <https://nubip.edu.ua/node/76839>, семінарах з підготовки до акредитації освітніх програм <https://nubip.edu.ua/node/70096>, навчальних курсах з підготовки та публікації наукових праць <https://nubip.edu.ua/node/86828> тощо

3) проходження стажування та підвищення кваліфікації в інших вітчизняних ЗВО <https://nubip.edu.ua/node/61807>

5) закордонні стажування **проф. Левицька І.В.** (Міжнародне стажування у Латвійському Університеті наук про життя та технологій, 2021 р.; Міжнародне стажування у Західно-Фінляндському коледжі Länsi-Suomen Opisto, Фінляндія, 2018 р.); **проф. Бардаш С.В.** (Міжнародне стажування у Варшавському університеті, м. Варшава, Польща, сертифікат ES 16018, 2016 р.); **проф. Бандура В.М.** (Міжнародне стажування у Латвійському Університеті наук про життя та технологій, 2021 р.); **доц. Кудінова І.П.** (Міжнародне стажування у Варшавському університеті наук про життя (SGGW), 2019 р.; Міжнародне стажування у фірмі Турал, м. Varna, Болгарія, 2018 р.; Міжнародне стажування у фірмі CLM CONSULTING, Warsaw, Poland, 2017 р.); **доц. Гопкало Л.М.** (Міжнародне стажування у Латвійському Університеті наук про життя та технологій, 2021 р.; Міжнародне стажування у фірмі CLM CONSULTING, Warsaw, Poland, 2021 р.); **доц. Мосіюк С.І.** (Міжнародне стажування у Варшавському університеті наук про життя (SGGW), 2021 р.); **доц. Москвічова О.С.** (Міжнародне стажування у фірмі CLM CONSULTING, Warsaw, Poland, 2021 р.; Міжнародне стажування у Вищому Семінаріумі Духовному, Варшава, Польща, 2018 р.); **доц. Стретович О.А.** (Міжнародне стажування у фірмі CLM CONSULTING, Warsaw, Poland, 2021 р.).

б) стимулювання до участі у конференціях, навчально-методичних семінарах, майстер-класах, підготовці та презентації колективних монографій, наукових публікацій у наукометричних базах Scopus, WoS

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності коротке поле

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом:

- щорічного рейтингового оцінювання
- оголошення подяки

- преміювання відповідно до Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам НУБіП за сумлінну працю, зразкове виконання посадових обов'язків
https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/pologennya_vinagoroda.pdf;

Положення про преміювання працівників Національного університету біоресурсів і природокористування України
https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/pologennya_premiyuvannya.pdf

- встановлення надбавок до посадових окладів відповідно до Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників НУБіП
https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/8379_document_0.pdf

- відзначення на засіданнях вчених рад факультетів, інститутів і університету

- нагородження Почесною грамотою університету

- присвоєння почесних звань університету <https://nubip.edu.ua/node/13300>

Розвиток викладацької майстерності НПП кафедри відбувається протягом навчального року шляхом консультування, наставництва, взаємовідвідування занять викладачів, а також проведення та обговорення відкритих занять.

Стимулювання викладацької майстерності здійснюється відповідно до положень про преміювання тощо.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

НУБіП України має 17 навчальних корпусів і 14 гуртожитків (у навчально-дослідних господарствах і дослідних станціях університету є 6 гуртожитків). До матеріально-технічної бази входять також їдальня, кінно-спортивний комплекс, наукова бібліотека, інформаційний центр, автомобільна база та телефонна станція. Загальна площа навчально-лабораторних споруд університету становить 182023,4 кв.м. Фонд бібліотеки становить понад 1 млн. примірників, з них понад 300 тис. підручників і навчальних посібників, понад 604 тис. примірників наукової літератури. Щороку до фонду навчальної літератури надходить понад 35000 примірників книг і періодичних видань. Бібліотечне обслуговування читачів проводиться на 8 абонементів, у 7 читальних залах на 527 місць. Для здобувачів ВО ОП 123 діють 2 навчально-наукові лабораторії: туризму і рекреації, технології продукції ресторанного господарства. Також функціонують спеціалізовані кабінети: географії туризму та менеджменту. Більш детальна інформація про стан матеріально-технічного забезпечення приведено в звіті ректора <https://nubip.edu.ua/node/13226>. Матеріально-технічне забезпечення університету і кафедри є достатнім реалізації цілей ОП.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

З метою постійного моніторингу діяльності університету з надання освітніх послуг, розвитку науки та досліджень, соціального забезпечення студентів, викладачів та працівників в Університеті шляхом проведення соціологічних досліджень наказом ректора від 19.09.2014 № 1007 створено соціологічну групу, яка спільно із навчальним відділом регулярно проводить анкетування студентів щодо якості організації навчальної роботи в Університеті (очима студента) та їх соціального забезпечення. Соціологічною групою також проводиться анкетування завідувачів кафедр щодо якості організації навчальної роботи в Університеті. Результати анкетування систематизуються та подаються директорам ННІ (деканам факультетів) для обговорення та прийняття необхідних рішень на засіданнях вчених рад, а також першому проректору для оприлюднення на засіданнях ректорату та вченої ради Університету. Щороку в університеті серед студентів і викладачів проводяться спортивні змагання (<https://nubip.edu.ua/node/69>, <https://nubip.edu.ua/node/61581>), мистецькі та інші конкурси (<https://nubip.edu.ua/node/68>). Значна увага приділяється протидії корупції. Наказом ректора визначена уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (<https://nubip.edu.ua/node/18211>). Повідомити про факти порушення антикорупційного законодавства працівниками НУБіП за наявності обґрунтованого переконання, що інформація є достовірною можна письмово, по телефону та засобами електронного зв'язку (antikor@nubip.edu.ua)

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Санітарно-технічний стан усіх приміщень НУБіП відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації. У них забезпечується необхідний тепловий, санітарний та протипожежний режим. Випадків порушень та травмувань не зафіксовано. Всі будівлі та споруди відповідають даним технічних паспортів та санітарно-технічним вимогам. Для поліпшення умов праці та запобігання виробничого травматизму проводяться капітальні та поточні ремонти. Проводиться щорічно цілий ряд заходів з пожежної безпеки (<https://nubip.edu.ua/node/69757>, <https://nubip.edu.ua/node/68729>). Для запобігання нещасних випадків для здобувачів вищої освіти проводяться інструктажі з техніки безпеки.

У зв'язку з необхідністю дотримання контролю за станом здоров'я студентів та НПП на підставі рішення Вченої ради НУБіП від 26.08.2016 р. створений Оздоровчий центр НУБіП України, який діє відповідно до Положення про оздоровчий центр (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, , порядковий номер 19).

Також створений та функціонує Центр соціально-психологічної служби <https://nubip.edu.ua/node/63099> , метою діяльності якого є: забезпечення психолого-педагогічних умов для повноцінної реалізації особистісного і інтелектуального потенціалу студентів на основі сучасних досягнень психологічної науки; психологічне забезпечення ефективності педагогічного процесу у НУБіП України.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Освітня підтримка здобувачів ВО включає вирішення питань, що виникають під час освітнього процесу. Деканат і кафедра знаходяться в постійному зв'язку зі студентською організацією самоврядування, взаємодія з якою полягає у наданні, як правило, підтримки при вирішенні питань консультативного та соціального характеру. Підтримка надається окремими НПП, кафедрами, директором ННІ. Існує порядок функціонування апеляційної комісії для розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти на результати складання екзаменів (розділ 5 https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozh_ekzameni_zaliki_2020_dlya_s_aytu.pdf). В рубриці «Студенту» на головному сайті університету <https://nubip.edu.ua/students> є організаційна інформація, в т.ч. щодо розкладу навчальних занять <https://nubip.edu.ua/node/23920>. Згідно з навчальним планом та навантаженням НПП комунікація зі студентами відбувається під час проведення аудиторних занять. На сайті університету в рубриці «Навчальна робота» <https://nubip.edu.ua/node/31> є інформація щодо навчальних планів та освітніх програм, а сайтах кафедр розміщені робочі програми дисциплін для інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти. Інформація підтримка надається за допомогою соціальних мереж (<https://nubip.edu.ua/node/73>, рейтинг студента <https://nubip.edu.ua/node/1069/12>, Положення про Порядок поселення студентів та аспірантів (докторантів) університету у гуртожитки , Положення про Порядок поселення співробітників університету у гуртожитки (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядкові номери 6 і 7), Положення про студентський гуртожиток https://nubip.edu.ua/sites/default/files/pro_students_kiy_gurtozhitok.pdf , Положення про організацію відпочинку в спортивно-оздоровчому таборі «Академічний» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/polozhennya_pro_organizaciyu_vidpoch_hinku_v_sot_akademichniy.pdf

У НУБіП України налагоджений механізм анкетування здобувачів ВО. Для їх підтримки функціонує відділ з працевлаштування та видачі документів про вищу освіту. Здобувачам ВО забезпечується участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном. Здобувачі ВО забезпечені соціальним захистом відповідно до вимог чинного законодавства, студенти-

сироти та студенти, що позбавлені батьківського піклування, денної форми навчання, які знаходяться на повному державному утриманні, забезпечуються всіма передбаченими законодавством виплатами (<https://nubip.edu.ua/node/12433/1>; <https://nubip.edu.ua/node/12433/2>; <https://nubip.edu.ua/node/12433/3>). Університет забезпечує студентам виплату соціальних та академічних стипендій відповідно до чинного законодавства та Правил призначення академічних стипендій у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер -4).

Отже, в НУБіП України налагоджені чіткі механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Організація інклюзивного навчання в Університеті здійснюється згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.2019 № 635 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми проблемами в закладах вищої освіти». https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organization_navch_proces%2B.pdf Територія навчального комплексу НУБіП України пристосована до вимог здобувачів з особливими освітніми потребами: біля навчальних корпусів облаштовані пандуси, які відповідають вимогам державним будівельних норм України; проводиться відповідне навчання педагогічного складу; є відповідні заняття лікувальної фізкультури у спеціально створених навчальних групах; діє Центр соціально-психологічної служби <https://nubip.edu.ua/node/63099>

Метою діяльності Центру соціально-психологічної служби є забезпечення психолого-педагогічних умов для повноцінної реалізації особистісного і інтелектуального потенціалу студентів на основі сучасних досягнень вітчизняної і світової психологічної науки; психологічне забезпечення ефективності педагогічного процесу у НУБіП.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

У НУБіП України встановлена норма, згідно якої його працівники, посадові особи та ректор у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і вживають всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і

пов'язаним з нею діям (практикам). Це закріплено у Антикорупційній програмі Університету, що затверджена рішенням Вченої ради Університету від 25.09.2019 р., протокол №2 та введено в дію Наказом Ректора Університету № 939 від 27.09.2019 р. після її обговорення з працівниками НУБіП України. Текст Антикорупційної програми перебуває у постійному відкритому доступі для працівників, посадових осіб НУБіП України, а також для її ділових партнерів на веб-сайті НУБіП України <https://nubip.edu.ua/> в розділі Антикорупційні заходи. Антикорупційна програма є обов'язковою для виконання усіма працівниками НУБіП України, включаючи посадових осіб усіх рівнів, ректора НУБіП України, здобувачів ВО, а також керівників, працівників і здобувачів освіти усіх структурних підрозділів НУБіП України (в тому числі відокремлених). Стосовно процедури врегулювання конфліктних ситуацій щодо оцінювання рівня знань студентів, то в університеті розроблено порядок функціонування апеляційної комісії для розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти на результати складання екзаменів (розділ 5 https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozh_ekzameni_zaliki_2020_dlya_s_aytu.pdf). Випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, в межах ОП не було.

Проте, в 2018 році з метою попередження конфліктних ситуацій в університеті розроблено та затверджено положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u279/polozhennya_pro_poperedzhennya_ta_protidiyu_seksualnim_domagannjam_i_diskriminaciyi_v_nubip_ukrayini.pdf НУБіП України засуджує гендерне насильство, в тому числі сексуальні домагання на робочому місці та в освітньому процесі та зобов'язується сприяти протидії цьому явищу. Відповідно до ст. 2 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації» в документах НУБіП України дотримуються принципів недискримінації, заборонено: дискримінаційні висловлювання; утиски; мова ненависті; дії сексуального характеру, виражені словесно або фізично. Постійно проводяться внутрішні інформаційні та просвітницькі кампанії, спрямовані на підвищення рівня обізнаності трудового колективу та студентства щодо попередження сексуальних домагань.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Розробка, затвердження, моніторинг і оновлення ОП реалізуються згідно Положення про освітні програми в НУБіП України, <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№27). Положення уніфікує процедури щодо формування ОП для всіх спеціальностей університету. Це забезпечує єдиний

підхід до контролю якості за реалізацією процедур, а також механізми вдосконалення ОП.

Періодичний перегляд ОП або нова ОП розробляється за ініціативою керівництва НУБіП України, ННІ неперервної освіти і туризму, здобувачів ВО, стейкхолдерів, НПП з числа групи забезпечення ОП (далі- група).

Всі нові ОП мають пройти єдиний порядок затвердження, що містить їх послідовний розгляд такими підрозділами: проектною групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання випускової кафедри; випусковою кафедрою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів директору ННІ; директором ННІ, який здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність освітньої програми Ліцензійним умовам. Позитивне рішення директора ННІ є підставою для передачі матеріалів на розгляд вченої ради ННІ; вченою радою ННІ, позитивне рішення якої є підставою для розгляду ОП навчально-методичною радою Університету; навчально-методичною радою Університету, яка оцінює відповідність нової ОП всім вимогам, що пред'являються до освітніх програм Університету. Висновок про ухвалення ОП навчально-методичною радою є рекомендаційним для вченої ради Університету; вченою радою Університету. Позитивне рішення щодо ОП є підставою для розроблення навчального плану.

Склад проектної групи ОП на чолі з гарантом затверджується наказом ректором Університету за поданням директора ННІ неперервної освіти і туризму на підставі пропозицій кафедри з числа провідних НПП, які відповідальні за розробку та започаткування освітньої діяльності за ОП, а також фахівці-практики, роботодавці, здобувачі ВО (далі – здобувачі) за спеціальністю.

За якість реалізації ОП відповідає гарант програми і група забезпечення, яка також затверджується наказом ректором Університету за поданням директора ННІ на підставі пропозицій кафедри. Інші документи положення, які регламентують зміст і реалізацію освітнього процесу також розміщені у відкритому доступі: <https://nubip.edu.ua/node/12654>.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані.

ОП є ключовим елементом освітньої місії НУБіП України, віддзеркалює суспільні запити щодо підготовки фахівців за спеціальністю та спрямовується на їх задоволення.

Виходячи з прагнення ННІ неперервної освіти і туризму відповідати запитам та очікуванням здобувачів ВО, роботодавців та інших стейкхолдерів, а також з огляду на швидку зміну кон'юнктури ринку, група забезпечення займається моніторингом та вдосконаленням ОП – щорічно або за наявності об'єктивної необхідності. Робота над розробленням нової або удосконаленням вже існуючої ОП передбачає попередній аналіз ситуації на ринку праці, вивчення реального та потенційного попиту на майбутніх випускників ОП,

ознайомлення з аналогічними програмами ЗВО в Україні та за кордоном, аналіз даних приймальної комісії щодо кон'юнктури прийому абітурієнтів. Регулярний моніторинг та перегляд ОП, які є ключовими компонентами внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності, здійснюються під керівництвом гаранта ОП та за участі здобувачів і зацікавлених сторін, які запрошуються на засідання робочої групи. З урахуванням визначених у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти інтегральних, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, а також програмних результатів навчання та ресурсного забезпечення група формує перелік освітніх компонент ОП. Про будь-які зміни, що їх за результатом перегляду зазнає ОП, група повідомляє здобувачів та зацікавлені сторони. Оновлена ОП затверджується та вводиться в дію згідно визначеної процедури, яка описана вище.

Останній перегляд ОП «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» мав місце восени 2020 року (Протокол №5 від 29.10.2020 р.). Нова редакція ОП була затверджена Вченою радою Університету 28.04.2021 р.

Зміни до ОП «Туризм», 2021 р. були наступні:

1. Ввести курс «Геопросторова організація світового туризму» - 1 курс, 1 семестр, 30 год. лекцій, 30 год. практичних занять;
2. В курсі «Основи туризмознавства» розподіл навчальних годин викласти в наступній редакції - 30 год. лекцій, 30 год. практичних занять;
3. В курсі «Туроперейтинг» розподіл навчальних годин викласти в наступній редакції - 30 год. лекцій, 30 год. практичних занять;
4. В курсі «Правове регулювання туристичної діяльності» зменшити кількість кредитів з 5 до 4;
5. В курсі «Активний туризм» зменшити кількість кредитів з 5 до 4;
6. В курсі «Етика бізнесу» зменшити кількість кредитів з 5 до 4;
7. Уточнити назву в курсі ОК7 «Географія туризму (туристичні ресурси України)» як «Туристичні ресурси України» і збільшити кількість кредитів з 4 до 5;
8. Уточнити назву в курсі ОК12 «Географія туризму (туристичне країнознавство)» як «Туристичне країнознавство» і збільшити кількість кредитів з 3 до 5;
9. У зв'язку із змінами п.8, вилучити із переліку компонентів освітньо-професійної програми курс «Туристичне краєзнавство»;
10. Перенести курс «Музеєзнавство» з обов'язкових компонентів ОПП до вибіркових;
11. Перенести курс «Рекреологія і курортна справа» з обов'язкових компонентів ОПП до вибіркових;
12. Перенести курс «Сільський зелений туризм» з вибіркових компонентів ОПП до обов'язкових і зменшити кількість кредитів з 6 до 4;
13. Перенести курс «Страхування в туризмі» з вибіркових компонентів ОПП до обов'язкових;

У підсумку, оновлена ОП, на наше переконання, більшою мірою відповідає суспільним потребам, задовольняє запити роботодавців щодо висококваліфікованих фахівців туристичного бізнесу.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Студенти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів ВО береться до уваги під час перегляду ОП. Згідно з Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№39) та Положенням про освітні програми в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№27), студентський рівень контролю реалізуються органами студентського самоврядування та ЗВО завдяки: здійсненню моніторингових та контрольних заходів; участі в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу; участі у заходах із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; внесення пропозицій щодо змісту освітніх програм. Представники студентства беруть участь у засіданнях Навчально-методичної комісії ННІ, Вченої ради Університету та ННІ неперервної освіти і туризму, де мають змогу висловити свою думку при розгляді та затвердженні ОП та навчальних програм. У 2019 році під час перегляду ОП здобувачі ВО запропонували замінити програму навчальної практики на виробничу, яка буде проходити на туристичних підприємствах, після кожного року навчання, що дасть можливість здобувачам закріпити теоретичні знання і набути практичних навичок та досвіду роботи в туристичній галузі. Також були озвучені прохання щодо покращення доступу до мережі WI-FI та можливості організації факультативного вивчення іноземної мови. У 2020 році здобувачі ВО наголошували на повторенні тем у різних курсах і просили узгодити робочі програми дисциплін, як результат була уточнена назва в курсі ОК7 «Географія туризму (туристичні ресурси України)» як «Туристичні ресурси України» і збільшено кількість кредитів з 4 до 5, а також уточнена назва в курсі ОК12 «Географія туризму (туристичне країнознавство)» як «Туристичне країнознавство» і збільшено кількість кредитів з 3 до 5.

Анкетування студентів та ознайомлення із результатами відбувається на навчально-інформаційному порталі НУБіП України. Ресурс включає анкетування щодо: формування вибіркової складової навчального плану (вибіркові компоненти за вибором студента); задоволеності рівнем підтримки; формування soft skills; студентоорієнтованого підходу; результатів проходження виробничої практики; якості навчального процесу та задоволеності студентів <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1045>.

[також результати опитування розміщуються у вільному доступі на сайті ННІ](https://nubip.edu.ua/node/88752)
[https://nubip.edu.ua/node/88752](https://nubip.edu.ua/node/71667), <https://nubip.edu.ua/node/71667>.

Обробку анкет та результатів, отриманих під час опитування, здійснює Відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи <https://nubip.edu.ua/node/2121>.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Поєднавши в своїх лавах найбільш свідомих та дієвих здобувачів, Студентська рада ННІ неперервної освіти і туризму (<https://nubip.edu.ua/node/1069/16>) бере активну участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП. Так, представники студентської організації ННІ неперервної освіти і туризму долучаються до розроблення та перегляду ОП (для виголошення пропозицій вони запрошуються на засідання групи, приймають участь у засідання Навчально-методичної комісії ННІ та Вченої ради ННІ), розроблення навчальних планів. Голова (або член студентської організації ННІ неперервної освіти і туризму який навчається за цією ОП) погоджує ОП та робочі навчальні плани.

Присутні на засіданнях Вченої ради ННІ представники студентства (згідно встановленої квоти) беруть участь в обговоренні питань, пов'язаних з організацією освітнього процесу, успішністю здобувачів, академічною їх доброчесністю, формами та методами навчання, системою оцінювання тощо.

Студентська рада ННІ неперервної освіти і туризму: долучається до роботи з невстигаючими здобувачами, в т. ч. тими, які мають пропущені без поважної причини навчальні заняття, низькі показники успішності; бере участь у проведенні анкетування здобувачів на предмет задоволеності якістю освітніх послуг, оцінювання діяльності НПП (які викладали навчальні дисципліни в академічних групах протягом навчального року). Форми анкет розробляються відповідальними особами з залученням представників студентської ради ННІ неперервної освіти і туризму та зазнають періодичного перегляду (раз на п'ять років або раніше, за потреби) <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1045>.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

У рамках забезпечення якості ОП НУБіП співпрацює з роботодавцями на підставі Положення про Раду роботодавців у НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№47).

В університеті та в ННІ створена та постійно функціонує Рада роботодавців кафедри готельно-ресторанної справи та

<https://nubip.edu.ua/node/32586> до складу якої входять провідні фахівці та експерти туристичної галузі, представники фахових асоціацій та об'єднань.

При залученні до складу групи роботодавців НУБіП керується критеріями фаховості та професіоналізму, досвіду роботи за спеціальністю, готовністю ділитися професійним досвідом, висловлювати креативні ідеї, мислити на перспективу. До складу групи, яка працює над переглядом ОП за спеціальністю 242 «Туризм», включені авторитетні у сфері туристичного бізнесу фахівці. Роботодавці, які є членами групи з розробки, перегляду та затвердження ОП, присутні на її засіданнях. Пропозиції, висловлені роботодавцями щодо ОП, обговорюються на засіданнях групи, протоколюються та враховуються при перегляді ОП шляхом внесення змін до них.

При роботі над ОП роботодавці найбільше переймаються вибором ОК, форм та методів навчання, співвідношенням аудиторного та поза аудиторного навантаження, від яких значно залежить формування у здобувачів визначених програмних компетентностей та результатів навчання. Роботодавці, таким чином, виконують роль зовнішнього аудитора ОП на предмет підтвердження їхньої релевантності. Зокрема, під час перегляду ОП у 2019 р. роботодавці запропонували змінити деякі освітні компоненти (навчальні дисципліни), впровадити закордонну виробничу практику здобувачів на першому (бакалаврському) рівня вищої освіти; у 2020 р. роботодавці запропонували більше уваги приділити курсу «Страховання в туризмі», в результаті даний курс був перенесений з вибірових компонентів ОП до обов'язкових <https://nubip.edu.ua/node/32586>.

В грудні 2021 року у ННІ неперервної освіти і туризму відбулась інтерактивна зустріч організована кафедрою готельно-ресторанної справи та туризму, до якої приєдналось понад 30 учасників – представників туристичних компаній, готельно-ресторанних суб'єктів підприємництва, органів адміністративного управління туристичною сферою з метою ознайомлення з існуючими ОП підготовки фахівців з готельно-ресторанної справи та туризму та обговорення щодо їх удосконалення <https://nubip.edu.ua/node/102649>.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Відповідно до ч. 1 ст. 64 Закону України «Про вищу освіту», випускники ЗВО вільні у виборі місця роботи, крім випадків, передбачених цим Законом. ЗВО, відповідно, не зобов'язані працевлаштовувати випускників, а ті – звітувати перед ЗВО про працевлаштування. Попри це, НУБіП України активний у співпраці з роботодавцями та сприяє працевлаштуванню своїх випускників. В НУБіП України існує відділ з працевлаштування випускників <https://nubip.edu.ua/node/6882>, завданнями якого є: контроль за надходженням із міністерств, відомств, облдержадміністрацій, господарств інформації щодо наявності вакансій для випускників (<https://nubip.edu.ua/node/25563>); створення бази даних для сприяння у працевлаштуванні випускників; реєстрація та облік документів при направленні на роботу випускників

відповідно до законодавства. Окрім того, випускові кафедри НУБіП мають перелік баз практик та угоди з підприємствами, які приймають на практику здобувачів з можливістю подальшого працевлаштування, зокрема це ТОВ «Тревел профешнел груп», Tez Tour, ТА «Сім футів», ТОК «Belle Royall», ТК «Країна UA», СОК «Монітор», ТОВ «Світовид», готельна мережа Reikartz Hotel Group, Національна федерація спортивного туризму України, Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні.

Розширенню обізнаності щодо працевлаштування майбутніх випускників сприяє діяльність ННІ неперервної освіти і туризму щодо організації різноманітних наукових та інших заходів, що відбуваються за участю фахівців-практиків на базі інституту та за його межами <https://nubip.edu.ua/node/68748>, <https://nubip.edu.ua/node/64859>, <https://nubip.edu.ua/node/97066>, <https://nubip.edu.ua/node/97151>, <https://nubip.edu.ua/node/97777>, <https://nubip.edu.ua/node/97842>, <https://nubip.edu.ua/node/98879>, <https://nubip.edu.ua/node/98878>, <https://nubip.edu.ua/node/102203>, <https://nubip.edu.ua/node/99515>.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Система забезпечення якості НУБіП України забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності щодо реалізації ОП згідно з Про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України та Положення про освітні програми в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№39 та №27 відповідно).

В НУБіП впроваджена система менеджменту якості згідно стандарту ISO 9001:2008 <https://nubip.edu.ua/node/5171>.

За результатами реалізації функції контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти було запропоновано та здійснено зміну до формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО, зокрема, шляхом впровадження Порядку формування та вибору студентами вибіркового дисциплін освітніх програм у НУБіП України та Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№14 та №15 відповідно); розроблення силабусів навчальних дисциплін ОП; внесення оновлень до НМКД, індивідуальних засобів інформаційного, візуального та програмного забезпечення дисципліни.

Недоліків в ОП або освітній діяльності з реалізації освітньої програми, що акредитується виявлено не було.

Виходячи з усвідомлення необхідності гарантувати високу якість підготовки здобувачів, для посилення ресурсного забезпечення ОП упродовж кількох останніх років ННІ неперервної освіти і туризму суттєво зміцнив матеріально-технічну базу (шляхом розширення навчальних площ, зокрема

лабораторних, закупівлі комп'ютерної техніки та спеціального лабораторного обладнання, збільшення бібліотечного фонду тощо), сформовано сучасне навчально-методичне забезпечення ОК, підвищено якість професорсько-викладацького складу, який забезпечує навчання за ОП (шляхом стажування у ЗВО України та зарубіжних країн, підвищення кваліфікації на підприємствах туристичної індустрії, в установах, організаціях, участі в різноманітних професійно-орієнтованих наукових та науково-практичних заходах)

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Під час останньої акредитації даної ОП, яка відбувалась 02.03.2020 р. – 04.03.2020 р. експертною групою було відзначено, що внутрішня система забезпечення якості освіти у контексті освітньої програми «Туризм» є дієвою. В НУБіП в цілому сформовано культуру якості, а система забезпечення якості сприяє реагуванню на недоліки, виявлені в ОП і освітній діяльності. Як недолік було зазначено, що відсутні результати анкетування здобувачів щодо перегляду ОП на сайті ЗВО – даний недолік усунуто <https://nubip.edu.ua/node/71667>, <https://nubip.edu.ua/node/88752>.

А також рекомендовано формалізувати процес реагування на виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації освітньої програми, а також акумуляції пропозицій щодо їх вдосконалення у вигляді чітко прописаних процедур – рекомендація прийнята до уваги, що відображено у відповідних положеннях <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№25, №27, №30, №39, №43, №48).

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Політика щодо забезпечення якості освіти реалізується на підставі Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№39), завдяки внутрішнім процесам забезпечення якості, які передбачають широку участь усіх співробітників та стейкхолдерів і спрямовуються на консолідацію їхніх зусиль.

Учасники академічної спільноти НУБіП беруть участь у процедурах системи внутрішнього забезпечення якості ОП на всіх етапах її реалізації на рівнях:

організації роботи НПП: моніторинг та періодичний перегляд ОП, розроблення навчальних планів та навчально-методичного забезпечення ОК, в т. ч. у системі електронного освітнього середовища, виконання НДР (згідно принципів академічної доброчесності), підвищення кваліфікації, самооцінювання діяльності (наукової та ін.) з наступним оприлюдненням результатів, ін.;

організації роботи ЗВО: організація роботи кафедри, інституту, допоміжних адміністративних підрозділів; організації роботи здобувачів: перевірка та оцінювання знань і вмінь (згідно наперед оприлюднених критеріїв), залучення до професійно-орієнтованих заходів;

організації участі роботодавців: залучення до розроблення та періодичного перегляду ОП, погодження навчальних планів та робочих програм ОК, оцінювання знань і вмінь здобувачів, керівництво науковою роботою (згідно принципів академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність в НУБіП <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№29), що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП. Потужним інструментом дотримання академічної доброчесності є використання сервісу UNPLAG від компанії Unicheck для перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Як вже зазначалось вище в НУБіП України функціонує Відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи <https://nubip.edu.ua/node/2121>. Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності розробляється Університетом <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№39) самостійно та передбачає реалізацію процедур, відповідальність за виконання яких чітко розподілена. Управлінська підсистема якості вищої освіти в НУБіП включає університетський, інститутський, факультетський, кафедральний, студентський та викладацький рівні. Університетський рівень контролю за якістю вищої освіти реалізується ректором Університету, проректорами, вченою та методичною Радами, навчально-методичним відділом Університету <https://nubip.edu.ua/node/57527>, <https://nubip.edu.ua/node/58008>. Інститутський рівень контролю за якістю освіти реалізується вченою Радою, директором ННІ, його заступником. Кафедральний рівень контролю реалізується завідувачем кафедри, який забезпечує організацію освітнього процесу на кафедрі; контролює виконання навчальних планів і програм навчальних дисциплін, графік навчального процесу, розклад занять тощо. Студентський рівень контролю реалізується органами студентського самоврядування та студентами завдяки здійсненню низки моніторингових та контрольних заходів. Викладацький рівень контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти реалізується науково-педагогічними працівниками відповідно до їх посадових обов'язків.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

В НУБіП України визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП «Туризм».

Згідно з ст. 47 Закону України «Про вищу освіту», освітній процес - це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що проводиться у ЗВО через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітній процес: здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (№48) та базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності та безперервності, незалежності від втручання будь-яких політичних партій, інших громадських та релігійних організацій; організується з урахуванням можливостей сучасних ІТ навчання та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, в галузях техніки, технологій, системах управління та організації праці в умовах ринкової економіки.

Права та обов'язки НПП також прописані у відповідних Посадових інструкціях та Правилах внутрішнього розпорядку <https://nubip.edu.ua/node/13300>, https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/pravila_rozporyadku.pdf, в останніх також прописані права та обов'язки здобувачів ВО.

Усі типи внутрішніх (локальних) нормативно-правових актів, що діють у ЗВО легкодоступні для тих, чії права та обов'язки вони регулюють. Статут університету знаходиться за посиланням <https://nubip.edu.ua/node/13300>. Етичний кодекс науково-педагогічного працівника <https://nubip.edu.ua/node/15563>.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

На офіційному сайті НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/65939> розміщуються проекти документів, що регулюють діяльність університету з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (представників ради роботодавців, науковців інших установ тощо). Крім того, існує он-лайн форма зворотного зв'язку <https://nubip.edu.ua/contacts> для оперативного реагування на запити студентів, співробітників та зовнішніх користувачів.

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

На офіційному сайті університету <https://nubip.edu.ua/node/91699>, https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/242_opp_turizm-bak_2021.pdf та веб-сайті ННІ неперервної освіти і туризму та сторінці кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу <https://nubip.edu.ua/node/1297/4> оприлюднено точну та достовірну інформацію про ОП «Туризм» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування», розроблену у 2016 році із подальшими змінами - оновлений варіант 2021 року (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

10. Навчання через дослідження

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

ОП «Туризм» у НУБіП України відповідає сучасним запитам здобувачів ВО, потребам ринку праці та актуальним тенденціям розвитку туристичної галузі, а також Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування», який затверджено наказом МОН України від 04.10.2018 р. № 1068). Формування та реалізація програми знаходиться в контексті Сторінка 13 реалізації Програми розвитку НУБіП України на 2020-2025 роки «Голосіївська ініціатива – 2025».

Перевагами ОП є збалансований вибір освітніх компонентів, що передбачає обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни, практичну підготовку та державну атестацію. ОП дозволяє ефективно формувати індивідуальну освітню траєкторію для повнішого задоволення освітніх потреб здобувачів спеціальності 24 «Туризм» та значною мірою враховувати особистісні запити за рахунок варіативної складової навчального плану, дисциплін вільного вибору студентів.

Навчальний процес за спеціальністю забезпечується кваліфікованим науково-педагогічним персоналом (31 особа, в тому числі 7 докторів наук, професорів, 24 кандидати наук, доценти). На випусковій кафедрі готельно-ресторанної справи та туризму працює 4 доктори наук, професорів та 8 кандидатів наук. Доценти зі значним досвідом практичної та викладацької діяльності. Для потреб здобувачів ОП створена належна матеріально-технічна база, навчально-наукові лабораторії, спеціалізовані кабінети, доступ до інформаційних та електронних навчальних ресурсів. Здобувачі проходять практику в готелях («Президент – готель», «11 дзеркал», «7 елемент») та туристичних фірмах ТОВ «Тревел профешнел груп», «Країна UA» та ін.

Система забезпечення якості ЗВО (у тому числі регулярні опитування студентів, старост академічних груп <https://nubip.edu.ua/node/65591>, <https://nubip.edu.ua/node/38581> роботодавців <https://nubip.edu.ua/node/32586>) забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності щодо реалізації ОП згідно з Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України.

До слабких сторін ОП можна віднести:

- необхідність розширення бази практичного навчання за кордоном та міжнародних стажувань у зв'язку зі зростанням контингенту студентів;

- інтенсифікацію співпраці з закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод з метою реалізації програм академічної мобільності;

- активізацію підготовки наукових публікацій НПП, у т.ч. спільно зі студентами іноземними мовами до міжнародних, видань України, що входять в науково-метричні бази даних Scopus, Web of Science, та наукових видань НУБіП України.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

На найближчі 3 роки перспективи розвитку ОП визначаються стратегічними завданнями розвитку НУБіП України та актуальними тенденціями розвитку туристичної галузі в Україні та у світі.

Серед конкретних заходів з удосконалення ОП слід зазначити: постійне оновлення навчального змісту та навчально-методичного інструментарію освітньої діяльності за ОП з врахуванням сучасних тенденцій розвитку суспільства, науки та туристичної галузі; систематичне удосконалення внутрішнього незалежного оцінювання знань студентів як складової системи забезпечення моніторингу якості освітнього процесу; систематичне проведення внутрішнього незалежного оцінювання освітнього процесу стейкхолдерами ОП на основі використання сучасних комп'ютерних технологій; посилення вимог до якості випускних кваліфікаційних робіт, їх прикладного характеру; розширення бази практичного навчання за кордоном та міжнародних стажувань; інтенсифікацію співпраці із закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод, налагодження співпраці з новими університетами-партнерами; удосконалення матеріально-технічного оснащення випускової кафедри і спеціалізованих лабораторій; осучаснення освітньої та науково-виховної роботи зі студентами та абітурієнтами на базі музею НУБіП України, запровадження інтернет-екскурсії по музеях; удосконалення взаємозв'язків та взаємодії кафедр, науково-дослідних інститутів університету з бізнесом, суб'єктами господарювання; активізацію підготовки наукових публікацій НПП спільно зі студентами англійською та іноземними мовами у міжнародних, вітчизняних фахових виданнях та наукових виданнях НУБіП; відпрацювання фінансових, методичних та організаційних механізмів підготовки та подання міжнародних

публікацій вченими кафедри до видань, що входять в науково метричні бази даних Scopus, Web of Science.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Ніколаєнко Станіслав Миколайович

Дата: 1.02.2022 р.